

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17,50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 23. septembra 1941-XIX

Cena posamezni številki lir 0'60

Cene žitu letine 1941-XIX za oddajo Prevodu

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Člen 1. — Za oddajo žita letine 1941. Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino se odrejajo te cene, franko zbirališča, katera določi ta zavod:

pšenica L. 155.— za stot;
rž L. 150.— za stot;
ječmen L. 145.— za stot;
ovs L. 135.— za stot.

Koruzi se določi cena s posebno naredbo.

Člen 2. — Te cene veljajo za zdravo, tržno in suho blago z naslednjo hektolitrsko težo:

pšenica 76 kg,
rž 70 kg,
ječmen 58 kg,
ovs 42 kg.

Za vsak kilogram več ali manj se računa na določeno ceno po en odstotek več ali manj.

Člen 3. — Za primese je dovoljen naslednji odstotek:

pri pšenici ali rži 1%,
pri ječmenu in ovsu 2%.

Za večjo množino primese nego je zgoraj navedena, se zniža cena za toliko odstotkov, kolikor odstotkov primese se ugotovi nad dovoljenim odstotkom.

Člen 4. — Mešanici pšenice in rži (soržici) se določi cena glede na razmerje pšenice in rži v mešanici.

Člen 5. — Pri odbranem semenskem žitu ali za katero je izdal priznalicno kmetijski oddelek Visokega komisariata, se cene iz čl. 1. zvišajo za 30%.

Člen 6. — Kršitelji te naredbe se kaznujejo po uredbi o cenah z dne 12. marca 1941., M. s. št. 358.

Člen 7. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, t. j. 20. septembra.

Ljubljana 20. sept. 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Ravnajte se po določbah o dvojezičnosti napisov!

Združenje trgovcev v Ljubljani ponovno opozarja članstvo na pojasnilo Visokega Komisarja št. 37, ki ga je objavil »Služb. list« kos 46, z dne 7. junija 1941 o določbi glede obveznosti dvojezičnega besedila za table in napise. Ta proglas namreč pravi, da morajo biti table in napisi, razglasi, izobešeni kjer koli v trgovinah in vobče na vseh krajih, ki so dostopni občinstvu, sestavljeni v dvojezičnem besedilu (italijansko-slovenskem). Trgovci, ki imajo še vedno označeno blago in druga oznanila ter opozorila bodisi v izložbah, na predalih, hodnikih ali kjer koli samo v slovenščini, naj nadomeste te napise z italijansko-slovenskim besedilom, da se izognejo kazenskim posledicam.

Zelenjadna razstava

na Ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. oktobra bo obsegala naslednje oddelke:

a) Vzgoja domačega zelenjadnega semena (solata-ledenka, fižol, grah, kapusnice, kumare, čebulček, motovilec itd.). b) Pridelovanje in vzgoja zelenjadi. c) Vrste naše zelenjadi. d) Zelenjadna hrana. e) Modeli šolskih vrtov. f) Zelenjadni vrtovi v delavskih kolonijah. g) Zelenjad v tujskem prometu. h) Izvoz zelenjadi.

Cene tipiziranih tkanin
Beneška konferenca za zvišanje dopustnega bruto-zasluzka

Pred kratkim je bila v Benetkah italijanska vsedravnna tekstilna konferenca. Milanski »Il Sole«, glasilo fašističnega združenja trgovcev, je objavil po konferenci velezanimiv in zelo poučen članek, v katerem najprej ugotavlja, da je beneška konferenca tekstilcev z največjo vestnostjo proučila zvišanje cen, kar dokazuje besedilo predloženih poročil o konferenci. Nato pravi »Il Sole«:

V bistvu je priznala konferenca važnost zvišanja cen in izrekla željo, da bi se to vprašanje rešilo tako, da bi se upoštevali interesi producentov in konsumentov. To se pravi, da bi se moral najti način, da bi dobili veletrgovci, detajlisti in potniki pri prodaji tipiziranih tkanin oni bruto-zasluzek, s katerim bi mogli kriti narasle stroške razpečevalskega posla, ne da bi seveda pri tem preveč obremenili konsumenta.

Problem ravnovesja je zato problem pravičnosti, cenčnosti in primernosti.

Brezkoristno je napihovati se, viti oči, vpiti na ves glas in — Bog nas varuj! — razbijati s pestmi po mizi, kakor delajo nekateri radi, kadar pride na dnevni red vprašanje trgovskega posredovanja. V resnici pa je treba ukreniti nekaj mnogo manj rohnečega, zato pa tem bolj preudarno: naj se — zakaj se tudi ne bi — najprej dobrohotno presodijo vsi kriteriji, po katerih so bili kalkulirani stroški proizvodnje tipiziranih tkanin. Sleherna posamezna številka, ki je bila v ta namen navedena in sešteta, se naj z največjo potrpežljivostjo prouči ter naj se po vrsti pri vsaki številki zapišejo po vrsti vsi elementi, ki tvorijo stroške trgovskega posla. In ko so seštete vse te vsote, ni skoraj nobenega dela več, ker se lahko pokažejo samo še tri možnosti: Prištetek, ki ga je določilo Ministrstvo za korporacije se lahko izkaže kot nižji ali kot višji od stroškov trgovskega posla, zvišan za skromen odstotek čistega dobička v korist razdeljevalnih podjetij. Če se izkaže enak, je bil pravilno kalkuliran in mora obveljati. Če se izkaže za nižjega ali višjega, je bil slabo kalkuliran in se mora torej — »errare humanum est, perseverare diabolicum«, kot so dejali naši predniki — brez odlašanja spremeniti.

Resni in natančni elaborati trgovskega knjigovodstva — ki so bili pred kratkim preizkušeni in prediskutirani v pristojni korporaciji — dopuščajo ugotovitev, da je v detajlnih podjetjih, ki so tako opremljena in ki tako poslujejo, da pokažejo najnižje distribucijske stroške od produkcije do konsuma, celotni znesek režijskih (obratnih) stroškov najmanj 30 lir na dan za vsakih sto lir prodanega blaga; da — dobro je, da smo še bolj jasni — kadar je kupec odšel, potem ko je nabavil blago za skupno vsoto 100 lir, je prodajalčevo podjetje v načelu dobilo od tega 70 lir, ki jih ima izročiti svojemu dobavitelju, in trideset, s katerimi mora plačati najemnino za lokale, številne davke in takse, ki ga obremenjujejo, plače in mezde osebju, havarijo in raz-

vrednotenje blaga v skladišču, reklamo, razsvetljavo, pasivne obresti itd.

Tu gre za največja podjetja kakor so Upim, Standa ali »P. T. B.«, ki so zelo dobro organizirana, ki nabavljajo skoro vedno pri producentu naravnost in delajo s tako obsežnim prometom, da lahko tudi manevrirajo z določeno elastičeto med cenami posameznega blaga, ki ga nudijo odjemalcem!

Režijski stroški bodo torej mnogo višji v ostalih podjetjih, zlasti v majhnih, v breme katerih mora živeti mnogo oseb, ki so specializirana po vrstah blaga in zato nimajo elastičnosti, da bi manevrirali in kompenzirali med različnimi vrstami blaga, zlasti pa tudi zato, ker se morajo eno kakor drugo zaradi potrebe po izbiri blaga znova zakladati od veletrgovine ter ji morajo dopustiti udeležbo pri bruto-zasluzku.

Ali so ali niso distribucijski stroški, ki znašajo danes trideset lir na vsakih sto lir prodanega blaga, kriti z zakonitimi pribitki, ki so danes dovoljeni trgovini za razpečevanje tipiziranih tkanin?

Trgovini (v Italiji) je bil priznan skupen celoten in skoraj splošen pribitek — za volneno blago 50% in za vse druge tipe 39% — okroglo 40% na stroške narodne tkanine v tovarni; da bi prišla tkanina iz tovarne do detajlista, je treba zanjo plačati prevozne in posredniške stroške, ki znašajo najmanj 5% nabavne cene. Štirideset odstotkov na ceno v tovarni pomeni tedaj največ pet in trideset odstotkov od cene blaga, postavljenega v trgovčevo skladišče; trideset lir učinkovitih stroškov, ki jih mora plačati trgovec za vsakih 70 lir blaga v skladišču, ki ga odstopi detajlnemu kupecu, pa tvorijo več ko štirideset odstotkov!

Če bi se Perpetua (klasična kuharica v Manzonijevih »Zaročenih«, op. pr.) vrnila na svet in bi računala s prstom na nosu, bi pri tej točki vzkljknila vsakomur: To se pa reče, da se računji ne ujemajo; in pod takimi pogoji prodajati pomeni za detajlista izgubljati; in kdor več prodaja, več izgubi!...

Žitna proizvodnja in preskrba

»Das Reich« poudarja, da je evropska celina dobro preskrbljena stopila v vojno dobo, ker je 1. 1937. brez Anglije in Rusije pridelala nad 40 milijonov ton pšenice in nad 20 milijonov ton rži ter ji je 1. 1938./39. zadoščal uvoz dveh in pol milijona ton krušnega žita. Pridetek žita 1. 1939./40. je bil zaradi slabega vremena sičér pod povprečjem zadnjih desetih let in v nekaterih državah so zaloge krušnega žita postale pičle, a vse se je dalo zravnavati s smotno razdelitvijo žitnega pridelka. »Žitna vojnica«, s katero so računali Angličani, se torej ni obnesla in »Das Reich« meni, da je imela nasprotni učinek, ker je zadela predvsem Zedinjene države.

To razlaga takole: V USA, Kanadi, Avstraliji in Argentini se od

Perpetua bi imela spet prav; popolnoma prav, četudi bi pozabila — toda ne bi pozabila — povedati ostanek, namreč da take vrste posli ne konvenirajo nikomur, in zato še toliko manj tovarnarjem. Kako si oni morejo misliti, da bodo mogli hitro razpečati svojo produkcijo, če pa je trgovec prisiljen, če hoče prodati blago, da izgubi čas in denar?!

Vprašanje, s katerim se je bavil beneški tekstilni sestanek, je tedaj eno izmed najbolj važnih in življenjsko pomembnih vprašanj za vse tekstilno gospodarstvo, kajti od njegove pravilne rešitve je odvisno:

1. učinkovita možnost, da se doseže v našem trgovskem ustroju — ki je neizogiben in nenadomestljiv tudi v tem odseku — najbolj močan zalet za prodajo tisočih novih tipiziranih tkanin, ki dan za dnem bolj polnijo tovarniška skladišča;

2. možnost, da se ohranijo pri obstanku in delu na stotine veletrgovin in na tisoče detajlnih trgovin, ki bi bile sicer zapisane zastoju in poginu, kar bi bila težka škoda tudi za znaten fiskalni dohodek, ki ga pričakuje država;

3. ker bi prav tako, kakor more genialna iznajdba tipiziranih tkanin služiti kot vzor za rešitev mnogih problemov preureditve narodne produkcije, tudi bolj pravična in preudarna rešitev problema trgovskih pribitkov na tekstilnem področju mogla služiti kot vzor za rešitev mnogih in analognih vprašanj v mnogoterih in raznoterih področjih gospodarstva naše dežele.

Quod est in votis.

K temu tehtnemu članku uglednega milanskega gospodarskega dnevnika bi dostavili, da imajo naši trgovci še večje režijske stroške, a jim kljub temu nekateri ne bi hoteli priznati niti bruto-zasluzka, ki je v Italiji običajen. Ponavlja se stara pesem, da nekateri izgubljajo vso preudarnost — kakor »Il Sole« tako duhovito ilustrira — kadar gre za vprašanje trgovskega posredovalnega dela.

»Südost-Echo« pa razmotriva o preskrbi Evrope s krušnim žitom takole: Evropske južno-vzhodne države so od 1. 1934. do 1938. izvažale povprečno na leto 2,6 milijona ton od svojega žitnega pridelka ter s tem mnogo prispevale k žitni preskrbi srednjeevropskih industrijskih dežel. Srednji in zapadni del kontinenta sta že od nekdanj najvažnejša odjemalca žita iz južnovzhodnih dežel. V zadnjih letih se udeležuje v splošno korist napredek na dveh straneh: pri izmenjavi blaga in pri proizvodnji žita. Tako je letos Romunija posejala z žitom 5,5 milijona ha ter bo samo pridelala pšenice dal okrog 2,25 milijona ton, kar presega za kakih 900.000 ton lanske pridelke. Tudi bolgarska žitna polja so se povečala ter obsegajo z novimi pokrajinami vred 1,8 milijona ha, žitni pridelok pa se ceni na 2 milijona ton, od česar bo na razpolago za izvoz okrog 500.000 ton.

Tudi v drugih južnovzhodnih deželah se je dvignila žitna proizvodnja, poročila o letini in žetvi so ugodna, ponekod bo dosežen pridelok, kakršnega že precej let ni bilo, najvažnejše pa je to, da se da na vsem južnovzhodnem delu Evrope zvišati proizvodnja žita z intenzivnejšim obdelovanjem in umnim gospodarstvom. Pri tem je mehaniziranje poljedelskega dela prav tako važno kakor izdatnejša uporaba naravnih in umetnih gnojil ter skrbnejša izbira semena. Sodelovanje industrijskih in agrarnih držav v znamenju evropske solidarnosti rodj tudi v vojni dobi dobre sadove in Evropi je krušna preskrba zagotovljena.

Razstava gob na velesejmu

Upravi Ljubljanskega velesejma se je posrečilo, da je pridobila za predstoječo razstavo priznanega veščaka v gobarstvu g. Ante Bega, da bo tudi letos organiziral razstavo gob s pomočjo umetniško izdelanih modelov in naravnih gob, ki se bodo takrat še dobile.

Prijava petroleja

Ljubljanski mestni preskrbovalni urad obvešča vse trgovce na drobno in debelo, ki imajo še kakršne koli zaloge petroleja, da jih morajo najkasneje do četrtega, dne 25. septembra, naznaniti v sobi št. 6 II. nadstropja Mestnega doma.

Izmenjava blaga med Hrvatsko in Švico

V Zagrebu je bil 10. septembra podpisan dogovor o blagovnem in plačilnem prometu med Švico in Hrvatsko, ki velja eno leto. Carine so ostale nespremenjene in v plačilnem prometu pa velja isti kliring kakor med Švico in Madžarsko. Za razvoj dobrih gospodarskih zvez med Švico in Hrvatsko se je na obeh straneh pokazalo veliko zanimanje. Doslej je imela Hrvatska nove gospodarske dogovore samo z Nemčijo, Italijo in Romunijo.

Hrvatski izvoz, ki ga za dobo enega leta cenijo na 500 milijonov kun, bo dajal Švici predvsem gradbeni les, premog, perutnino, jajca, divjačina, sadje in vino, Hrvatska pa bo dobivala iz Švice v prvi vrsti bombaževino, umetno svilo, izdelke iz pločevine, ure ter razne stroje in orodje. Dogovorjen je tudi uvoz že določenega števila simmentalske plemenske ži-vine.

Iz italijanskega gospodarstva

Kontrola nakupa tekstilnega blaga, čevljev in mila je uvedena v Italiji, da se prepreči nakupovanje teh potrebščin brez prave potrebe. Korporacijsko ministrstvo je odredilo, da morajo prodajalci oblačil, vsega tekstilnega blaga, čevljev, izdelkov iz usnja, mila in čistilnih sredstev vpisovati v posebno knjigo količine prodanega blaga ter imena kupcev, ki morajo pri nakupovanju predložiti uradno potrjene legitimacije.

Za preskrbo Črne gore z živili in za zbiranje kmetijskih proizvodov v Črni gori je bila v Rimu ustanovljena družba z glavnico 300.000 lir. Nova družba bo s pridelki tudi trgovala, svojo glavnico bo pa lahko zvišala na 3 milijone lir.

Italijanska družba Snia Viscosa je 1. 1936. začela po italijanskih patentih izdelovati iz kazeina sintetično volno, imenovano »lanital«. Svetovna proizvodnja lanitala je 1. 1937. znašala 281.000 ton, lani pa že 612.000 ton.

Za izgraditev italijanskih luk so bili določeni novi krediti. Tako je določeno za Trst in njegovo industrijsko cono 20 milijonov lir, za Apunijo 26 milijonov, za Livorno 13 milijonov, za Napulj 10 milijonov in za Bari 18 milijonov, poleg tega pa še za izgraditev raznih manjših luk 10 milijonov. V teku so pa naslednja velika dela: v Cagliariju luške naprave za 20 milijonov lir, v Palermu poglobitvena dela za 40 milijonov, v Napulju doki za 60 milijonov, v luki St. Antico na Sardiniji naprave za nakladanje premoga, v luki Manfredoniji pa nakladišča za boksit iz Apulije.

V novi industrijski coni Rima bo 124 obratov, med njimi 47 obratov kovinske ter 28 obratov lesne industrije. L. 1922. je bilo v Rimu okrog 3000 industrijskih podjetij, l. 1930. že 4000, l. 1939. pa 4570. Število industrijskega delavstva v Rimu bo kmalu naraslo na četrtilijona.

Izvoz konoplje je monopoliziran po odloku, ki je te dni izšel v rimskem Uradnem listu. Monopol izvaja državna ustanova za izvoz konoplje.

Morski pesek z znatno vsebino magnetita, ki je zelo važen v železni industriji, bodo začeli izkoriščati v pokrajinah Foggiji in Manfredoniji, kjer se ta peščen pas razteza v razdaljo 25 km.

Površina gozdov v Italiji je od l. 1929. do 1939. narasla od 5 milijonov 563.398 na 5.898.713 ha, pogozdovanje pa se zlasti v goratih krajih uspešno nadaljuje. Za naslednja tri leta je določeno za pogozdovanje 30 milijonov lir.

Na železnicah v Kalabriji in Lukaniji so začeli uporabljati za pogon motornih vlakov namesto premoga metan.

V parkih in nasadih Trsta so letos že drugič pospravili poljske pridelke, potem so pa prazne grede zasejali z ajdo, ki še ni nikdar cvetela v tržaških parkih.

Denarstvo

Med Srbijo in Bolgarsko je bil sklenjen plačilni sporazum za trgovinski promet med obema deželama. Blago se plačuje po kliringu in sicer po tečaju 100 levov je 61 din. Računi v markah se bodo preračunavali po tečaju 1 RM = 20 din. Vsa plačila bodo šla preko obračunske centrale v Berlinu.

Tečaj srbskega dinarja je v kliringu prometu z Madžarsko določen na 8,29 penga za 100 din (pred vojno je znašal 11,52 penga za 100 din). Deviza Beograd zopet notira na budimpeštanski borzi.

Opšto privredno banko v Subotici, ki ima 10 milijonov din glavnice in katere bilančna vsota je znašala 110,7 milijona din, je prevzela z nakupom večine delnic Budimpeštanska komercialna banka.

Obtok bankovcev na Madžarskem se je v avgustu zvišal od 1,77 na 1,99 milijarde pengov.

Predpisi za izvoz lesa

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Člen 1. — Z dnem izdaje te naredbe se ukinja naredba z dne 30. julija 1941-XIX, št. 73 in se vzpostavlja enotna ureditev izvoza drv in celuloznega in taninskega lesa. Zato se razveljavljajo potrdila o izvoru, izdana doslej po drugem odstavku člena 2. naredbe z dne 7. maja 1941-XIX, št. 16. Prizadete stranke smejo zahtevati do vstetega 30. novembra 1941-XX pri carinskem ravnateljstvu povračilo kontrolne pristojbine, ki so jo plačale po naredbah z dne 26. junija 1941-XIX, št. 54 in 30. julija 1941-XIX, št. 74.

Člen 2. — Dokler se ne izčrpa kontingent, ki se je dovolil za izvoz ob upoštevanju nujnosti, da se zagotovi kritje potreb pokrajine, sme carinsko ravnateljstvo izdajati nova potrdila o izvoru za izvoz blaga iz prednjega člena na ozemlje Italijansko-albanske carinske zveze.

Potrdila, ki bi se ne izkoristila do vstetega 31. decembra 1941-XX, prenehajo veljati; ostane pa strankam pravica do povračila kontrolnih pristojbin, plačanih nanje.

Člen 3. — Carinsko ravnateljstvo izdaja potrdila o izvoru iz prednjega člena na podstavi potrdil o izvoru blaga, ki jih je že izdala ali jih še izda Zbornica za TI v Ljubljani in na podstavi posebnega pooblastila, ki ga sme izdati ta zbornica v okviru za izvoz razpoložljive množine, ko je ugotovila, da so splošni pogoji iz sledečega člena in po razdelilnem načrtu iz člena 6.

Člen 4. — Zbornica za TI v Ljubljani sme izdajati v prednjem členu omenjena posebna pooblastila za ne več ko 50% množine drv ter celuloznega in taninskega lesa, ki je bila na dan uveljavitve te naredbe s pravnimi pogodbami za izvoz prodana oziroma kupljena, ob pogojih:

a) da je les že posekan,
b) da je najmanj 50% količin iz prednje črke že odstopljenih in dejansko izročenih tvrdkam, ki jih je označila Zbornica za TI v Ljubljani in ki jim je poverjena zagotovitev oskrbe za domačo potrošnjo, po prodajnih in izročilnih pogojih, določenih v veljačem maksimalnem ceniku.

Zbornica za TI sme glede na nujnost, da se krije domača potrošnja, določiti, da se veže posebno izvozno dovolilo za celulozni ali taninski les na oddajo in izročitev ustrezne množine drv.

Člen 5. — Da morejo pridobiti nova potrdila o izvoru po prednjem členu, morajo prijaviti interesenti do vstetega dne 22. septembra 1941-XIX Zbornici za TI v Ljubljani vse kupnoprodatne ali dobavne pogodbe za izvoz iz pokrajine, ki so bile sklenjene pred dnem, ko stopi ta naredba v veljavo.

Prijave morajo obsegati navedbo splošnih podatkov in bivališča prodajalca in kupca ter za vsako pošiljko:

a) kakovost in količino, izraženo v stotih,
b) kraj, kjer se je les proizvedel,
c) kraj, kjer leži posekan, navožen ali zložen,
d) postajo, kjer naj se les naloži,
e) dokončni namembni kraj.

Prijavi je treba priložiti dokazilne listine.

Člen 6. — Brž ko se zberejo vse prijave iz prednjega člena in se preskusi njih točnost tako glede sklenitve pogodbe kakor tudi o dejanskem obstoju in zalogi blaga, izdela Zbornica za TI, ko je zaslislala ravnateljstvo državnih gozdov in poveljništvo državne gozdne milice v Ljubljani, ustrezno v mejah in po pogojih iz prednjih

členov razdelilni načrt, upoštevajoč pravično porazdelitev.

Člen 7. — Do vstetega 22. septembra 1941-XIX morajo trgovske tvrdke Ljubljanske pokrajine, ki so navadno zalagale domačo porabo in ki bi želele, da se jim nakažejo količine iz črke b) člena 4., vložiti prošnjo pri Zbornici za TI, v kateri morajo navesti:

a) količine lesa, ki so jih dobavile za domačo porabo v času od 1. avgusta 1940-XVIII do 31. marca 1941-XIX,

b) zaloge na dan 30. septembra 1941-XIX po sklenjenih nabavah in dodatnih količinah, določene za že sklenjene dobave, ki naj se prevzamejo do vstetega 31. marca 1942-XX,

c) koliko so prodale na domačem trgu od 1. avgusta 1941-XIX dalje, pri čemer morajo natančno navesti količine, ki so jih že izročile, in količine, ki jih še morajo izročiti po že prevzetih obveznostih do vstetega 31. marca 1942-XX,

d) količine in morda tudi kakovost, za katere prosijo nakazila,

e) skladišča in zbirališča, kjer mislijo zbrati njim odkazane množine,

f) svojo finančno zmogljivost za gotovinsko plačilo nakazanih količin lesa.

Prijavam se morajo priložiti listine, ki dokazujejo resničnost izjav iz prednjih črk.

Člen 8. — Zbornica za TI izdela po oceni okoliščin načrt o porazdelitvi med vse ali nekatere tvrdke iz prednjega člena; načrt naj upošteva krajevna nahajališča blaga, ki naj se nakaže, in potrebe domače porabe, strokovno in trgovinsko opremljenost posebnih tvrdk in njih gospodarsko zmogljivost.

Pri nakazovanju so izključene tvrdke, ki se bavijo z izvozno trgovino, razen če se zavežejo, da jo opuste za vso dobo, dokler je ta naredba v veljavi. V tem primeru morajo pridržati za domačo porabo sorazmerno množino, ki jo glede na prej sklenjene prodajne pogodbe za izvoz določi Zbornica za TI.

Člen 9. — Po prednjem členu pooblaščenice tvrdke morajo voditi prejemni in oddajni vpisnik, ki ga pred uporabo potrdi Zbornica za TI in v katerega se morajo dnevno vpisati za vsako kakovostno vrsto količine blaga, nabavljene na svobodnem trgu ali iz obvezne oddaje po členu 4. te naredbe, kakor tudi za porabo v Ljubljanski pokrajini oddane količine.

Poleg tega morajo voditi dvoje knjižic prometnih listov z jukstami, eno za nabave in drugo za dobave, zaporedno oštevilčenih in vsak list potrjen pred uporabo po Zbornici za TI.

V prvo se morajo zapisovati vse količine, dobljene z nakupom bodisi na svobodnem trgu bodisi iz obvezne oddaje, del pa, ki se odtrga, se mora izročiti oddajniku. V drugo se morajo zapisovati vse opravljene dobave.

Vsak prometni list mora izkazovati tako v obdržanem kakor odtrganem delu splošne podatke oddajnika oziroma prevzemnika, njegovo bivališče, kakovost in količino prejetega ali oddanega lesa in dan prejema ali dobave.

Člen 10. — Pooblaščenim tvrdkam se prepoveduje oddajanje blaga radi izvoza drugim tvrdkam, ki se bavijo z izvozno trgovino ali ustanovam in zasebnikom.

Pooblaščenice tvrdke so mimo tega dolžne dajati prednost pri dobavah ustanovam ali zasebnikom, označenim po Zbornici za TI in izvrševati vse druge predpise, ki jih izdela ta Zbornica glede ureditve porazdeljevanja porabnikom.

Člen 11. — Ko se izdelajo razdelilni načrti za izvoz in za domačo porabo iz členov 6. in 8. te

naredbe, določi Zbornica za TI na podstavi posamezne izvozne prošnje pooblaščenice tvrdko, kateri naj se odda blago po črki b) člena 4., pri čemer nadrobneje določi ustrezno množino do najmanj 50%, nakar izda, ko se ji predloži nabavnica, ki jo je odtrgala pooblaščenica oddajna tvrdka, kakor je predpisano v tretjem odstavku člena 9., v dokaz opravljene dobave, posebno, v istem členu omenjeno pooblastilo.

Člen 12. — Določbe v naredbah z dne 26. junija 1941-XIX, št. 54 in z dne 30. julija 1941-XIX, št. 74 o plačevanju kontrolne pristojbine, se v ničemer ne spreminjajo.

Kazenska določila

Člen 13. — Če dejanje ni huje kaznivo, se kaznuje v denarju od 1000 do 5000 lir in v hujsih primerih tudi z zaporom od treh do šestih mesecev:

a) kdor koli vložil v namene iz členov 5. in 7. te naredbe tamkaj zahtevano prijavo z neresničnimi navedbami glede tam zahtevanih podatkov,

b) lastniki tvrdk, ki ne spolnijo obveznosti, prevzete po drugem odstavku člena 8. ali opravijo dobavo proti predpisom prvega odstavka člena 10. ali ne izvršijo predpisov Zbornice za TI iz 2. odstavka istega člena, nanašajočih se na prednost dobav za porabo v pokrajini ali vobče za ureditev porazdeljevanja.

Vpisniki, prometne knjižice in posamezni listi iz njih, ki jih predpisuje člen 9. te naredbe, imajo v smislu kazenskega zak na veljavo javne listine.

Kdor opusti vpis v prejemni in oddajni vpisnik ali ne spiše in odtrga listka iz prometne knjižice, se kaznuje s kaznijo za ponaredbo javne listine.

Člen 14. — Poleg kazni iz prednjega člena in nevarno kazenskim odredbam zaradi morebitne prikrajšbe ali poskušane prikrajšbe kontrolne pristojbine iz člena 5. naredbe z dne 26. junija 1941-XIX, št. 54, se v vsakem primeru tako pošiljatelju kakor tudi prejemniku blaga, ki se je v nasprotju z določbami te naredbe izvozilo ali poskušalo izvoziti, predpiše upravna denarna kazen v višini ne manj ko desetinke in ne več ko polovice vrednosti blaga po cenah, določenih v maksimalnem ceniku Ljubljanske pokrajine za prodajo na debelo franko postaja Ljubljana.

Enaka kazen se uporabi tudi zoper prevozno podjetje ali spediterja, ki je prevzel prevoz ne da bi se bil prepričal, ali pošiljatev ustreza predpisom te naredbe.

V posebnega upoštevanja vrednih primerih in na predlog carinskega ravnateljstva more Visoki komisar upravno denarno kazen iz tega člena znižati na eno šestino.

Člen 15. — Upravne denarne kazni iz prednjega člena predpisuje po kratkem postopku in jih sporoči prizadetim carinsko ravnateljstvo.

Zoper odločbo je dopustna v roku 15 dni po priobčitvi pritožba na Visokega komisarja, ki odloči o njej dokončno.

Upravna denarna kazen iz prednjega člena, kakor tudi, če je izrečena, kazen iz člena 5. naredbe z dne 26. junija 1941-XIX št. 54 in stroški za prevoz zaplenjenega blaga na namembni kraj se izterjajo iz cene za odstopljeno blago poobla-

Ze v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetilnika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8

Telefon št. 22-72.

ščeni tvrdki, kateri ga je neposredno nakazalo carinsko ravnateljstvo po označbi Zbornice za TI v Ljubljani. Celotni izkupiček ostane zato do konca postopka iz tega člena pod zaporo v prid carinskega ravnateljstva Visokega komisariata.

Člen 16. — Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino (t. j. 17. 9.).

Ljubljana 17. septembra 1941-XIX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: **Emilio Grazioli**

Prošnja za izvoz drv in nakazila drv za domačo potrošnjo

Zbornica za trgovino in industrijo opozarja vse izvoznike drv za kurjavo ter celuloznega lesa kakor tudi vse trgovce s kurivom, da so jim tiskovine za prijave v smislu čl. 5 in čl. 7 naredbe o izvozu drv v zbornični pisarni na razpolago. Prijava se mora izvršiti točno po določeni tiskovini. Prijavni rok je določen do 22. septembra.

Gospodarske vesti

Obrok sladkorja se s 1. oktobrom v Ljubljani zniža začasno od 700 na 600 gramov na osebo.

Tovarna za dušik v Rušah bo izplačala za leto 1940. 0,80 RM dividende na vsako delnico.

Bolgarsko-hrvatska trgovinska pogajanja so se začela v Zagrebu. Vodja bolgarske delegacije je Nikola Pečev, hrvatske pa dr. Cabas.

Zagrebski župan je odredil, da se odredba o enotnem obedu in enotni večerji (Eintopfgericht) razširi na vse dneve v tednu razen na nedelje, torek in petek pa sta poleg tega še nadalje brezmesna dneva.

V Srbijo in Hrvatsko je odpotovala posebna grška komisija, da nakupi 4000 konj.

Podružnica Trgovinske in industrijske zbornice v Sofiji se ustanovi v Skoplju. Vsi trgovci v Makedoniji bodo morali tej podružnici predložiti svoje stare obrtne liste.

Srbski kmetje v dolini Timoka so začeli saditi kavovec in upajo, da bodo pridelali zadosti kave za svojo potrebo.

Vino se je na Hrvatskem v zadnjem času zelo podražilo. Kmetje zahtevajo za liter vina 16-20 kun, na drobno pa se toči po 30 do 40 kun liter. Vino se je tako zelo podražilo, ker so se zaloge izčrpale.

Cene sladkorja so na Hrvatskem zvišane za 5 kun in bo odslej veljal kg sladkorja v kockah 20,40 kune.

Vsa zagrebška predmestja bodo priključena Zagrebu, da bo štel Zagreb okoli 300.000 prebivalcev.

Letina v Kanadi ni bila letos dobra. Po podatkih kanadske vlade bo dala žetev pšenice 83,4 (lani 150) milijonov stotov, ovsu 55,2 (58,7), ječmenu 26,4 (22,7) in rži 3,53 (3,55) milijona stotov.

Ameriška proizvodnja pšenice bo letos dala 260,6 milijona stotov, dočim je dala lani le 222,2 milijona stotov.

Promet v nadrobni trgovini v Angliji je v avgustu nazadovol in sicer v trgovini z živili za 6,7%, v trgovini z drugimi potrošinskimi predmeti pa za 15,9%, skupno torej za 10,3%. Promet je tako padel zlasti zaradi racioniranja prodaje oblek.

Grška narodna banka bo na podlagi doseženega čistega dobička izplačala za prvo letošnje polletje za vsako delnico 700 drahem davka proste dividende.

Bolgarski delavci v Nemčiji pošljejo domov vsak mesec od svojega zaslužka okrog 15 milijonov levov. Prve večje skupine bolgarskih delavcev so bile zaposlene v Nemčiji že spomladi l. 1939.

Službeni list za Ljubljansko pokrajino

kos 75. z dne 17. septembra je objavil: Kr. ukaz o uvedbi monopolne službe v Ljubljanski pokrajini in zakon o uzakonitvi tega ukaza — Naredbi Vis. Komisarja: Predpisi za izvoz lesa — Oprostitev od plačevanja šolskih taks za učence, katerih starši imajo sedem ali več otrok — Imenovanje fašista rag. Lodovica Maffeia za izrednega komisarja-likvidatorja za društvo Sokol.